

Sygn. akt IV K 181/13

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach w Wydziale IV Karnym

w składzie:

Przewodniczący SSO Arkadiusz Cichocki

Protokolant: J. P.

przy udziale prokuratora Krystyny Marchewki

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 stycznia 2014 r.

sprawy skazanego

A. W. (1) (W.), urodz. (...) w Ś.,

syna I. i U. z domu Z.

o wydanie wyroku łącznego z następujących prawomocnych wyroków:

I. z wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich z dnia 27 maja 2005 r. sygn. akt VII K 479/03, którym za przestępstwo z art. 158 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 13 października 2003 r. skazano go na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata oraz na mocy art. 71 § 1 k.k. orzeczono 30 (trzydzieści) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki w kwocie 10 (dziesięć) złotych;

- postanowieniem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 8 października 2007 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności

II. z wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 6 czerwca 2005 r., sygn. akt VII K 78/05, którym za przestępstwo z art. 48 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z 24 kwietnia 1997 r., popełnione w grudniu 2001 r. przy zast. art. 58 § 3 k.k. skazano go na karę grzywny w wymiarze 60 (sześćdziesięciu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki w kwocie 10 (dziesięć) złotych

III. z wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 26 września 2007 r., sygn. akt IV K 62/07, którym za 6 (sześć) przestępstw z art. 280 § 1 k.k. popełnionych w okresie od 8 listopada 2006 r. do 10 listopada 2006 r. skazano go przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. na jedną karę 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 286 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniu 11 listopada 2006 r. skazano go na karę 3 (trzech) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, za 9 (dziewięć) przestępstw z art. 280 § 1 k.k. popełnionych na przełomie października i listopada 2006 r. i w dniu 6 listopada 2006 r. skazano go przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. na jedną karę 6 (sześciu) lat pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. popełnione w dniu 7 listopada 2006 r. skazano go na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności oraz orzeczono karę łączną 8 (ośmiu) lat pozbawienia wolności a ponadto orzeczono przepadek przedmiotów;

IV. z wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 25 stycznia 2008 r. sygn. akt II K 147/07, którym za 3 (trzy) przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. popełnione w dniu 12 czerwca 2006 r. skazano go przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. na jedną karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k.

w zw. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 12 czerwca 2006 r. skazano go na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 59 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od 9 do 12 czerwca 2006 r. skazano go na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od 2002 r. do czerwca 2006 r. skazano go na karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności, za 2 (dwa) przestępstwa z art. 58 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 9 czerwca 2006 r. skazano go przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. na jedną karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz orzeczono karę łączną 1 (jednego) roku i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności a ponadto na mocy art. 46 § 1 k.k. orzeczono obowiązek naprawienia szkody, na mocy art. 45 § 1 k.k. orzeczono przepadek korzyści majątkowej oraz na mocy art. 44 § 1 i 2 k.k. i art. 70 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzeczono przepadek dowodów rzeczowych

- przy czym kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi wyżej w pkt III i IV zostały połączone **wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Gliwicach z 24 czerwca 2009 r., sygn. akt IV K 60/09**, którym orzeczono karę łączną 8 (ośmiu) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności a w zakresie połączenia kar orzeczonych wyrokami opisanymi wyżej w pkt I i II umorzono postępowanie

V. z wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 30 czerwca 2010 r., sygn. akt IV K 215/09, zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 31 marca 2011 r., sygn. akt II AKA 328/10, którym za przestępstwo z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 11 czerwca 2009 r. skazano go na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 193 k.k. popełnione w dniu 11 czerwca 2009 r. skazano na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności i za przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu 8 września 2009 r. skazano go na karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności oraz orzeczono karę łączną 4 (czterech) lat i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniu 11 czerwca 2009 r. a ponadto orzeczono przepadek dowodów rzeczowych;

VI. z wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 2 sierpnia 2012 r., sygn. akt IV K 224/11, którym za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 8 września 2009 r., skazano go na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;

VII. z wyroku Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 13 maja 2013 r., sygn. akt VIII K 1019/11, którym za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu 9 czerwca 2009 r. skazano go na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz na mocy art. 46 § 1 k.k. orzeczono obowiązek naprawienia szkody

orzeka

1) na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczone w prawomocnych wyrokach:

- Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia z dnia 30 czerwca 2010 r., sygn. akt IV K 215/09,
- Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 2 sierpnia 2012 r., sygn. akt IV K 224/11,
- Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 13 maja 2013 r., sygn. akt VIII K 1019/11

opisanych wyżej w pkt V, VI i VII - kary pozbawienia wolności łączy i wymierza skazanemu A. W. (1) karę łączną

6 (sześciu) lat pozbawienia wolności;

2) na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w pkt 1. kary łącznej pozbawienia wolności zalicza skazanemu okres zaliczony na poczet kary w sprawie Sądu Okręgowego w Gliwicach, sygn. akt IV K 215/09 w dniu 11 września 2009 r.;

3) na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. stwierdza, że pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach podlegają odrębnemu wykonaniu;

4) na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umarza postępowanie w zakresie objęcia wyrokiem łącznym wyroków opisanych wyżej w pkt I-IV;

5) na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. Z. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł powiększoną o stawkę należnego podatku od towarów i usług w kwocie 82,80 zł (osiemdziesiąt dwa złote i osiemdziesiąt groszy), łącznie **442,80 zł (czteryście czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy)** tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej obrony udzielonej skazanemu z urzędu;

6) na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie o wydanie wyroku łącznego obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt IV K 181/13

UZASADNIENIE

Wskutek wniosku skazanego A. W. (1) zostało wszczęte postępowanie o wydanie wyroku łącznego. W oparciu o treść wniosku skazanego, dane o karalności oraz akta spraw, w których skazano A. W. (1) ustalono, iż postępowaniem o wydanie wyroku łącznego należy objąć skazania z następujących orzeczeń:

I. z wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich z dnia 27 maja 2005 r. sygn. akt VII K 479/03, którym za przestępstwo z art. 158 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 13 października 2003 r. skazano go na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata oraz na mocy art. 71 § 1 k.k. orzeczono 30 (trzydzieści) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki w kwocie 10 (dziesięć) złotych,

- postanowieniem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 8 października 2007 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;

II. z wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 6 czerwca 2005 r., sygn. akt VII K 78/05, którym za przestępstwo z art. 48 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z 24 kwietnia 1997 r., popełnione w grudniu 2001 r. przy zast. art. 58 § 3 k.k. skazano go na karę grzywny w wymiarze 60 (sześćdziesięciu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki w kwocie 10 (dziesięć) złotych;

III. z wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 26 września 2007 r., sygn. akt IV K 62/07, którym za 6 (sześć) przestępstw z art. 280 § 1 k.k. popełnionych w okresie od 8 listopada 2006 r. do 10 listopada 2006 r. skazano go przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. na jedną karę 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 286 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniu 11 listopada 2006 r. skazano go na karę 3 (trzech) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, za 9 (dziewięć) przestępstw z art. 280 § 1 k.k. popełnionych na przełomie października i listopada 2006 r. i w dniu 6 listopada 2006 r. skazano go przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. na jedną karę 6 (sześciu) lat pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. popełnione w dniu 7 listopada 2006 r. skazano go na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności oraz orzeczono karę łączną 8 (ośmiu) lat pozbawienia wolności a ponadto orzeczono przepadek przedmiotów;

IV. z wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 25 stycznia 2008 r. sygn. akt II K 147/07, którym za 3 (trzy) przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. popełnione w dniu 12 czerwca 2006 r. skazano go przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. na jedną karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 12 czerwca 2006 r. skazano go na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 59 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od 9 do 12 czerwca 2006 r. skazano go na karę 1 (jednego) roku pozbawienia

wolności, za przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od 2002 r. do czerwca 2006 r. skazano go na karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności, za 2 (dwa) przestępstwa z art. 58 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 9 czerwca 2006 r. skazano go przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. na jedną karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz orzeczono karę łączną 1 (jednego) roku i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności a ponadto na mocy art. 46 § 1 k.k. orzeczono obowiązek naprawienia szkody, na mocy art. 45 § 1 k.k. orzeczono przepadek korzyści majątkowej oraz na mocy art. 44 § 1 i 2 k.k. i art. 70 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzeczono przepadek dowodów rzeczowych,

- przy czym kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi wyżej w pkt III i IV zostały połączone **wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Gliwicach z 24 czerwca 2009 r., sygn. akt IV K 60/09**, którym orzeczono karę łączną 8 (ośmiu) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności a w zakresie połączenia kar orzeczonych wyrokami opisanymi wyżej w pkt I i II umorzono postępowanie;

V. z wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 30 czerwca 2010 r., sygn. akt IV K 215/09, zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 31 marca 2011 r., sygn. akt II AKa 328/10, którym za przestępstwo z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 11 czerwca 2009 r. skazano go na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 193 k.k. popełnione w dniu 11 czerwca 2009 r. skazano na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności i za przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu 8 września 2009 r. skazano go na karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności oraz orzeczono karę łączną 4 (czterech) lat i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniu 11 czerwca 2009 r. a ponadto orzeczono przepadek dowodów rzeczowych;

VI. z wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 2 sierpnia 2012 r., sygn. akt IV K 224/11, którym za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 8 września 2009 r., skazano go na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;

VII. z wyroku Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 13 maja 2013 r., sygn. akt VIII K 1019/11, którym za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu 9 czerwca 2009 r. skazano go na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz na mocy art. 46 § 1 k.k. orzeczono obowiązek naprawienia szkody.

Z opinii o skazanym z A. Śl. wynika, że prognoza penitencjarna w przypadku A. W. (1) jest przeciętna (k. 76). W opinii nadesłanej przez Areszt Śledczy w P. wskazano, że zachowanie skazanego jest poprawne. Skazany był trzykrotnie karany dyscyplinarnie oraz siedemnastokrotnie nagradzany.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Wobec skazanego zachodziła konieczność wydania wyroku łącznego, bowiem został on skazany wyrokami różnych sądów za przestępstwa pozostające w zbiegu realnym i wymierzono mu za te przestępstwa kary tego samego rodzaju.

Zgodnie z art. 569 k.p.k. podstawy do wydania wyroku łącznego zachodzą w razie spełnienia przesłanek wymierzenia kary łącznej wobec osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów. Przesłanki wymierzenia kary łącznej określa natomiast art. 85 k.k., zgodnie z którym jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną, biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa.

Sąd nie jest uprawniony do dokonywania wyboru takiej konfiguracji skazań, która umożliwiłaby wydanie dla skazanego najkorzystniejszej kary łącznej. Sąd w pełni podziela pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z 25 lutego 2005 r., sygn. I KZP 36/04 (opubl. OSNKW 2005/2/13), mającej moc zasady prawnej a stwierdzającej, iż

zawarty w art. 85 k.k. zwrot: „zanim zapadł pierwszy wyrok” odnosi się do pierwszego chronologicznie wyroku, który zapadł przed popełnieniem przez sprawcę kolejnego (kolejnych) przestępstwa.

W odniesieniu do części wyroków skazujących wydanie nowego wyroku łącznego było niedopuszczalne. W przypadku wyroków opisanych wyżej w punktach I-IV rozstrzygnięto już prawomocnie kwestię dopuszczalności orzeczenia kary łącznej. Wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Gliwicach z 24 czerwca 2009 r., sygn. akt IV K 60/09 połączono kary orzeczone wyrokami opisanymi wyżej w pkt III i IV oraz umorzono postępowanie w pozostałym zakresie. Żaden z wyroków, których dotyczył tamten wyrok łączny, nie uległ uchyleniu lub zmianie. Tym samym ponowne orzekanie o połączeniu kar orzeczonych w tych sprawach było niedopuszczalne z uwagi na stan powagi rzeczy osądzonej. Ukonstytuowany w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. bezwzględny zakaz ponownego prowadzenia postępowania karnego dotyczącego tego samego przedmiotu procesu, w stosunku do tej samej osoby, ma pełne odniesienie do postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego. Warunkiem zachowania wymaganej w takim wypadku tożsamości podmiotowo-przedmiotowej, poza tą samą osobą skazanego, jest to, aby nowe postępowanie odnosiło się do tych samych wyroków jednostkowych objętych wcześniejszym wyrokiem łącznym, a więc orzeczeń obejmujących te same czyny tej samej osoby (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2005 r., sygn. akt V KK 151/05; opubl. Prok. i Pr. 2006/2/8). Z powołanych wyżej względów na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. orzeczono o umorzeniu postępowania o wydanie wyroku łącznego w odniesieniu do wyroków wymienionych wyżej w pkt I-IV.

Wskazać w tym miejscu dodatkowo należy, że przedmiotem postępowania o wydanie wyroku łącznego nie mógł być wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach w sprawie VII K 515/06. W tamtej sprawie nastąpiło już bowiem zatarcie skazania z mocy prawa. Skazanie, które uległo zatarciu z mocy prawa, nie może być w ogóle brane pod uwagę przy rozważaniu kwestii wydania wyroku łącznego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2013 roku, sygn. akt III KK 50/13, opubl. KZS 2013, z. 6, poz. 27; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 października 2009 roku, II AKA 322/09, opubl. Biuletyn SA w Katowicach, nr 4/2009, poz. 7).

Orzekając w przedmiocie orzeczenia kary łącznej w pozostałym zakresie Sąd zważył, co następuje. W przypadku A. W. (1) zachodzi zbieg przestępstw określony w art. 85 k.k. Warunki do wymierzenia kary łącznej spełniają wyroki opisane wyżej w punktach V, VI i VII. Skazany popełnił przestępstwa przypisane w tych sprawach w okresie od 9 czerwca 2009 r. do 8 września 2009 r., tj. już po wydaniu wszystkich wcześniejszych wyroków, o których była mowa wyżej. Czas popełnienia tych przestępstw przypada przed datą wydania pierwszego wyroku skazującego za którekolwiek z nich. Pierwszym takim wyrokiem był wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 30 czerwca 2010 r., sygn. akt IV K 215/09. We wszystkich wyrokach opisanych wyżej w pkt V-VII orzeczono kary pozbawienia wolności bez zastosowania dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary. Dlatego zachodziły podstawy do orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności.

Orzekając karę łączną, Sąd kieruje się dyrektywami określonymi w art. 86 § 1 k.k. Zgodnie z tym przepisem Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy.

Wymiar kar łącznych w wyrokach objętych wyrokiem łącznym nie wyznacza ustawowych granic minimum i maksimum, w jakich sąd może orzec nową karę łączną, gdyż z mocy art. 575 k.p.k. kary łączne orzeczone wcześniejszymi wyrokami ulegają rozwiązaniu. Tym samym więc granice nowej kary łącznej, która ma zostać orzeczona, określa przepis art. 86 § 1 k.k. i każde kolejne postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego za podstawę orzekania kary łącznej przyjmuje wyłącznie kary wymierzone za poszczególne przestępstwa, z uwzględnieniem, że poprzednio orzeczona kara łączna utraciła moc, jak przewiduje to przepis art. 575 § 1 k.p.k. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2010 r., sygn. II KK 156/10; opubl. Biuletyn Prawa Karnego SN nr 2/2011, poz. 1.2.9.).

W sprawie Sądu Okręgowego w Gliwicach, sygn. akt IV K 215/09 (wyrok zmieniony wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach, sygn. II AKA 328/10) orzeczono wobec skazanego 3 kary jednostkowe a ich suma wynosiła 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. W dwóch pozostałych sprawach kar łącznych nie orzekano a jedynie wymierzono kary jednostkowe w wymiarze odpowiednio 3 lat (wyrok SO w Gliwicach, sygn. akt IV K 224/11) oraz 10 miesięcy

pozbawienia wolności (wyrok SR w Bytomiu, sygn. akt VIII K 1019/11). Suma orzeczonych wobec skazanego kar w sprawach podlegających łączeniu wynosi zatem 9 lat i 4 miesiące.

Z powołanych wyżej względów, w przypadku skazanego A. W. (1), Sąd był uprawniony do wymierzenia kary łącznej pozbawienia wolności w granicach od 4 lat pozbawienia wolności do 9 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Podejmując decyzję w przedmiocie ukształtowania wymiaru kary łącznej w oparciu o zasadę kumulacji bądź absorpcji kar jednostkowych, Sąd Okręgowy wziął pod uwagę kryteria zawarte w ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego jak i sądów apelacyjnych. Wskazać należy, iż przy wymiarze kary łącznej uwzględniać należy przede wszystkim związek podmiotowo-przedmiotowy zachodzący między poszczególnymi przestępstwami. Im bardziej jest on ścisły, tym bardziej powinno się stosować zasadę absorpcji poszczególnych kar (tak np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 2 lipca 1992 r., II AKr 117/92, KZS 1992, z. 3-9, poz. 50). Przeciwno zastosowaniu pełnej absorpcji przemawiać może fakt naruszenia przez sprawcę różnych dóbr prawnych przez zachowania podjęte w różnym miejscu i czasie w stosunku do różnych osób pokrzywdzonych.

W orzecznictwie podkreśla się, że zasada absorpcji przy wymierzaniu kary łącznej powinna być stosowana w tych wypadkach, gdy pomiędzy pozostającymi w zbiegu przestępstwami zachodzi bliski związek podmiotowy i przedmiotowy, a przesłanka prognostyczna pozwala na stwierdzenie, że kara łączna w wysokości najwyższej z wymierzonych kar jednostkowych jest wystarczającą oceną zachowania sprawcy (tak np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 23 stycznia 1997 r., II AKa 321/96, opubl. Prok. i Pr. 1997, z. 7-8, poz. 19). Warto też przypomnieć, że zastosowanie pełnej absorpcji może mieć miejsce tylko wyjątkowo, przede wszystkim w sytuacji, gdy jedno z przypisanych przestępstw zdecydowanie dominuje nad pozostałymi a kara za nie orzeczona może zostać uznana za wystarczającą dolegliwość za całokształt przypisanej skazanemu działalności przestępczej ocenianej pod kątem wydania wyroku łącznego. Wymierzając karę łączną, Sąd w pełni podzielił pogląd Sądu Apelacyjnego w Katowicach, iż: „Jakkolwiek przy wymiarze kary łącznej dopuszczalne jest stosowanie zarówno zasady pełnej absorpcji, jak i zasady pełnej kumulacji, to jednak są to rozstrzygnięcia skrajne, które znajdują zastosowanie w zupełnie wyjątkowych, nietypowych sytuacjach.” (wyrok SA w Katowicach z dnia 20 maja 2008 r., sygn. akt II AKa 129/08, opubl. KZS 2008/9/48).

W przypadku A. W. pozostające w zbiegu przestępstwa nie są jednorodnjowe. Skazanemu przypisano trzy przestępstwa przeciwko mieniu, w tym dwa rozboje, w jednym przypadku w zbiegu z działaniem przeciwko zdrowiu oraz jedno oszustwo pozostające w zbiegu z działaniem przeciwko wiarygodności dokumentów a ponadto dwa przestępstwa przeciwko wolności. Były to zatem czyny zróżnicowane rodzajowo, skierowane przeciwko różnym dobrom chronionym prawem, tj. przeciwko mieniu i zdrowiu oraz przeciwko wolności i wiarygodności dokumentów. Okoliczności te przemawiają przeciwko wymierzeniu kary łącznej w wymiarze bliskim pełnej absorpcji.

Przypisane skazanemu przestępstwa zostały co prawda popełnione na szkodę różnych pokrzywdzonych, jednak dwa najpoważniejsze – tj. popełnione przez skazanego zbrodnie rozboju – zostały dokonane na szkodę tej samej osoby i w tym samym dniu. Wszystkie przestępstwa przypisane skazanemu w sprawach opisanych wyżej w pkt V-VII zostały popełnione w niewielkim, wynoszącym łącznie 3 miesiące, odstępie czasowym. Te okoliczności przemawiają za wymierzeniem kary łącznej w wymiarze znacznie niższym aniżeli na zasadzie pełnej kumulacji.

Orzekając o wymiarze kary łącznej Sąd miał na uwadze również to, że wśród przypisanych skazanemu przestępstw żadne zdecydowanie nie dominuje nad pozostałymi i nie było od nich niewspółmiernie bardziej szkodliwe społecznie. Jak już wskazano wcześniej, wymierzenie kary łącznej przy zastosowaniu pełnej absorpcji lub w wymiarze do tego zbliżonym, jest uzasadnione w przypadku, gdy któreś z przypisanych przestępstw jest nieporównywalnie bardziej szkodliwe społecznie aniżeli pozostałe. Najpoważniejszymi przypisanymi skazanemu przestępstwami były dwie zbrodnie rozboju, za które wymierzono odpowiednio kary 4 i 3 lat pozbawienia wolności. Porównywalny charakter tych czynów, jak również fakt popełnienia innych przestępstw, których szkodliwość społeczna nie była nieporównywalnie niższa, wyklucza zastosowanie pełnej lub chociaż daleko idącej absorpcji

Jak już zasygnalizowano, doniosłe znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma wzgląd na prewencyjne oddziaływanie kary, przede wszystkim w znaczeniu prewencji indywidualnej. Zastosowanie pełnej absorpcji w niniejszej sprawie nie byłoby uzasadnione względami prognostycznymi. Działanie takie stanowiłoby w rzeczy samej działanie przeciwko wymogom nie tylko prewencji indywidualnej, ale i ogólnej. Wskazać należy, iż popełnienie więcej niż dwóch przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji. W sprawach podlegających łączeniu skazanemu przypisano popełnienie łącznie 5 przestępstw, w tym 2 zbrodni. Niemal wszystkie (poza występkiem z art. 193 k.k.) zostały popełnione w warunkach recydywy. Kara łączna jest swego rodzaju podsumowaniem działalności przestępczej sprawcy w okresie objętym skazaniami. Ma likwidować swoistą konkurencję kar w postępowaniu wykonawczym wynikłą z kilkakrotnych skazań. Sąd miał na uwadze, iż skazany funkcjonuje w warunkach aresztu śledczego w miarę poprawnie. Trudno jednak oceniać jego zachowanie jako w pełni prawidłowe, skoro był trzykrotnie karany dyscyplinarnie, ostatnio w sierpniu 2012 r. Nie można także pomijać tego, że nie są to jedyne wyroki skazujące, jakie wobec niego wydano, lecz był on już skazywany wcześniej. Brak jest w tej sytuacji podstaw do uznania, że względy prognostyczne uzasadniają wymierzenie kary bliskiej pełnej absorpcji.

Reasumując, Sąd doszedł do przekonania, iż wobec skazanego należało zastosować zasadę absorpcji i dlatego orzekł karę łączną surowszą niż wynikającą z pełnej absorpcji, a zarazem znacznie łagodniejszą niż wynikająca z zasady kumulacji. Mając powyższe na uwadze Sąd na mocy art. 86 § 1 k.k. w miejsce kar jednostkowych pozbawienia wolności orzeczonych w wyrokach opisanych w pkt V, VI i VII, wymierzył skazanemu karę łączną 6 lat pozbawienia wolności. Zdaniem Sądu wymierzona kara łączna spełni swoje cele w zakresie zarówno prewencji ogólnej, jak i szczególnej.

Zasygnalizować w tym miejscu należy, że Sąd miał na uwadze, iż poprzedni wydany w sprawie wyrok nie został zaskarżony na niekorzyść skazanego, co wykluczało wydanie w aktualnie toczącym się postępowaniu orzeczenia surowszego od poprzedniego. Nastąpiła jednak istotna zmiana wynikająca z uprawomocnienia się kolejnego wyroku skazującego, tj. wyroku Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 13 maja 2013 r., sygn. akt VIII K 1019/11, który nie był przedmiotem rozstrzygnięcia w poprzednim postępowaniu a podlegał łączeniu z wyrokami opisanymi wyżej w pkt V i VI. Górna granica kary łącznej możliwej do orzeczenia w aktualnie toczącym się postępowaniu wynosiła zatem 6 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności, a zatem wnioski prokuratora o wymiar kary łącznej (k. 89v) nie naruszały zakazu reformationis in peius. Tym niemniej z przyczyn omówionych wyżej Sąd uznał za wystarczające wymierzenie kary łącznej 6 lat pozbawienia wolności, która jest znacznie niższa nie tylko od sumy wcześniej orzeczonych kar jednostkowych (9 lat i 4 miesiące), ale także sumy wykonywanych kar z tych wyroków, w tym kary łącznej (tj. 8 lat i 8 miesięcy).

Na poczet kary łącznej 6 lat pozbawienia wolności Sąd zaliczył skazanemu okres zaliczony na poczet kary w sprawie Sądu Okręgowego w Gliwicach, sygn. akt IV K 215/09 w dniu 11 września 2009 r.

Wobec braku podstaw do połączenia pozostałych rozstrzygnięć zawartych w łączonych wyrokach orzekł Sąd, iż rozstrzygnięcia te podlegają odrębnemu wykonaniu, co oczywiście zgodnie z dyspozycją art. 576 § 1 k.p.k. ma wyłącznie charakter deklaracyjny.

Skazany korzystał z udzielonej z urzędu pomocy prawnej. Koszty obrony nie zostały uiszczone, więc na zasadzie art. 29 ust. 1 ustawy prawo o adwokaturze zasądono zwrot tych kosztów od Skarbu Państwa. Wysokość należnego wynagrodzenia Sąd ustalił w stawce odpowiadającej niezbędnemu w sprawie nakładowi pracy obrońcy. Przyznano obrońcy wynagrodzenie w łącznej kwocie 360 zł, uwzględniając udział obrońcy we wcześniejszym etapach postępowania. Kwotę wynagrodzenia podwyższono ponadto o stawkę należnego podatku od towarów i usług.

W oparciu o przepis art. 624 § 1 k.p.k. Sąd zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych obciążając nimi Skarb Państwa, mając na uwadze fakt odbywania przez skazanego kary pozbawienia wolności oraz odległy termin końca kary.